

Nouvelles

Nr 103
4-2020

- *Det bricolistiska ljuset slocknar aldrig*
- *Samtal med min frack*
- *Livaktigt PB i tidigare krig och pandemier*
- *En Hedersman har lämnat oss*
- *Ny bok om alla medaljer*

**Advokat
Karl Henrik Östberg AB**

Fullservicebyrå i Malmö
(Regementsgatan 14), Lomma
(Strandvägen 78) och Svedala
(Gyllerogatan 1) för både
privatpersoner och företag
Mobil 076-00 66 110.
Tel 040-123 944.
Fax 040-30 55 31

E-post:
karlhenrik@ostberglaw.se
Hemsida: www.ostberglaw.se

Vi finns även på LINKEDIN,
Facebook och Instagram

FRACKLAGRET.SE

Vill ni ha en frackkost?
Läs mer på vår hemsida!

Frackar
från 1.999,-

Hos oss handlar ni tryggt och säkert

- Alla plagg levereras på 2-3 dagar
- Vi lagerhåller alla storlekar
- Levereras inom hela Norden
- Betala mot faktura eller delbetala

KUNDTJÄNST 0454-572 055

Landning AB (Boden kontroll)
Vänergrän 2, 291 56 Kristianstad
Tel 0404-57 20 55
info@fracklagret.se

www.fracklagret.se

arcus
Begravning & Juridik

Tel. 040 - 600 18 32
www.arcusnet.se

*Ansvarig utgivare:
Bo Alerskans*

*Redaktör:
Christer Brynielsson*
*Foton i detta nummer
från:
Christer Brynielsson,
Jönköping PB:s Avisas
samt arkivbilder*

Det bricolistiska ljuset slocknar aldrig ...

... men syns inte i den kalmuckiska världen. Nu har den också flämtat inom Par Bricole. Ett PB-år, 2020 som knappt började innan nästan allt blev mörker efter Grad II. Visserligen kunde vi genomföra Corona-begränsad PIM-PIM och Grad IX men sen...

De fyra rummen, Vårhögtiden, Sileni-Operan, nya Bacchi Riddersmän, Gåsakalaset, Minneshögtiden, 5/8:an och inte minst vår högtidsloge, Barbarakalaset. Många härliga bricolerikallas som uteblivit och många Bröder som skulle fått grader. Främst tänker man på de som skulle hedras som Jubelkommandörer: Bo

Dahlgren, Gunnar Jansson, Göran Mårtensson, Leif Hallberg, Ola Ahlquist och Ulf Berntsen.

Man blir helt klart deprimerad av all avhållsamhet. En strimma ljus har vi dock närt och nu har åter Betlehemsstjärnan visat sig som förebådar en ljus ankomst. Vi får hoppas vaccinet distribueras snabbt och effektivt så vår verksamhet kommer igång. Se vidare i Nyhetsbrevet som skickas ut fortlöpande eller malmo.parbricole.se.

Pandemin har vad vi vet inte skördat några offer inom Malmö PB men tyvärr ha ett antal Bröder ryckts ifrån oss, bl.a. RSK och StK

emeritus Henrik Fahl. Mer om detta på följande sidor.

Hur 2021 kommer att gestalta sig är osäkert. Grad II är nog uteslutet. **Till Grad X har Stora Rådet valt följande Bröder att recipiera: Mats Höglund, Jan Hultgren, Sven-Olof Land, Jonas Malm, Lars Idoff, Jan Rosberg, Bjarne Bülow och Patrik Fahl.**

*"Vi hoppas
att vaccinet
distribueras
snabbt så vår
verksamhet kan
komma igång
igen!"*

Vi Styrande kommer efter nyår att planlägga året och då utifrån olika scenarier. Vi kommer att prioritera Arbetsgraderna och upptagning av nya Bacchi Riddersmän. Skicka gärna redan nu in ansökan!

Till sist vill jag och mina medstyrande,

Göran och Mikael, tacka för ert bricolistiska engagemang och tro på en ljusare framtid samt med en förhoppning att alla Bröder snart kan ses igen.

Vi önskar er alla Bröder:
Ett Nytt
Bättre Bricoleri-år 2021!

/Bo Alerskans
Styrande
Mästare

Samtal med en frack ...

I dessa jobbiga Covid 19-tider kan vi inte låta bli att låna ett fint och belysande poem från en PB-Broder i Jönköping Par Bricole, deras Ordens Talare och Skald Krister Wallin. Vi tycker att han utmärkt belyser allas vår längtan efter att äntligen få gå på ett kapitel igen, att åter få uppleva den sorts glädje, som vi kan se exempel av på bilden på omslaget. Den är från vår Grad VII 2018 i Pildammsparken.

/Frackbilden på denna sidan kommer från Jönköping Par Bricoles tidning Avisa.

*Där hänger min frack, lite sliten,
prydd av medaljer och band
med skjortan och västen (för liten)
och flugan (skall knytas för hand).
Den ser på mig, säger: "Min vän!
När blir det kapitel igen?"*

*Jag har tjänat dig väl genom åren,
klätt upp dig, jag har gett dig stil.
Det är jag som har fixat dekoren
och skapat din PB-profil.
Nu frågar jag åter: Min vän!
När blir det kapitel igen?"*

*Säg, har du nånsin sett maken
till sober och flott elegans.
Utan mig är du inget, helt naken
och lever ditt liv på distans.
Min fråga är enkel: Min vän!
När blir det kapitel igen?"*

*Skald och talare är du i orden.
Till vem skall du nu hålla tal?
Choralintendent! Men vem hör ackorden?
Din kör är ju rätt minimal.
Visst fattar du frågan: Min vän!
När blir det kapitel igen?"*

*Jag vill komma ut ur garderoben.
Nu har det gått tillräcklig tid.
Gör slut på den usla mikroben,
Den där som ni kallar covid.
Jag längtar och säger: Min vän!
När blir det kapitel igen?"*

*Då plingar det till i mobilen.
Det är från vårt guvernement.
Jag läser den bilagda filen,
det är något viktigt som hänt!
Jag ler mot min frack: "Min vän!
SNART blir det kapitel igen!"*

/Krister Wallin

*PB-broder, Frackägare, Ordens Talare
och Skald, Choralintendent, Jönköping PB.*

Livaktigt PB under krig och pandemi

Nordiska Museets bild av Statsminister Per Albin Hansson, som hyllade Barbara under brinnande krig 1944.

Vi lever i märkliga tider. En pandemi, som fått stora konsekvenser för varenda svensk och också för vårt kära Malmö Par Bricole. Inställda gradgivningar och teaterföreställningar på Youtube. Dock kunde nionde graden genomföras, om än i coronaanpassat skick.

Under gradens måltid satt de nyvordna Konung Magnus Riddarna Stefan Leo och Magnus Fahl

och funderade över hur det gick med de bricolistiska aktiviteterna under tidigare kriser i vårt land, t ex i samband med spanska sjukan och de två världskrigen. Frågan skickades vidare till underdecknad, Ordens Historiker, som inte var sen att börja gräva i de källor som i nuvarande karantän är tillgängliga.

Utan att ha tillgång till vårt arkiv

med protokoll etc vågar jag ändå påstå att någon nedstängning av den bricolistiska verksamheten, som i år, inte var aktuell under dessa tider. Spanska sjukan, en virusinfektion som svepte över landet i tre vågor 1918-1920, hade en högre dödlighet än dagens covid19 men de åtgärder som vidtogs för att begränsa smittan var betydligt mer begränsade än dagens.

Snarare var det nog så, åtminstone under krigen, att bricoleriet behövdes men än någonsin.

Men det var förstås inte lätt att ordna bricolerikalas. Hur det var under tiden för spanska sjukan kan jag inte säga med säkerhet men ingenstans i tillgängliga historieskrifter finns något om nedstängningar etc som skulle påminna om dagens situation.

Lite mer vet vi dock om vad som hände under krigen och då framförallt under andra världskriget.

I Nouvelles nr 40 (2004) berättar Stig Svanberg om hur det var att vara providör under andra världskriget. Carl-Eric Carlberg nedtecknade några av Broder Stigs minnen från denna tid:

"Ransoneringarna under kriget ställde till stora problem för den som arrangerade fester, en god vän och kontaktman kunde för det mesta ordna extrakuponger — detta är sedan många år preskriberat!"

Att vara Providör förr innebar ofta att man måste sköta i stort sett allt, bland annat se till att uppkorkning verkställdes när avec skulle serveras. När ett ovanligt stimmande sällskap högljutt och pockande beordrade olika avecer, knattingar, halvor, kaptenlöjtnant, konjak, likör, olika blandningar och så vidare, då ilsknade Providören till, slog näven i bordet och röt:

"Här serveras konjak eller punsch, blanda får ni göra själva!"

Under kriget var medlemsantalet ofta uppe i över 1200 och delta-

gandet i Gradgivningar och fester var efter dagens mått imponerande. Naturligtvis gjorde beredskapen att många på grund av militärtjänst ofta befann sig "någonannanstans" i Sverige."

Historiskt nedslag

Under andra världskriget genomfördes också punktligt varje år festen till Moster Barbaras ära, vilket inte minst framgår av skriften "Festkväden och Hyllningar" som innehåller ett omfattande urval av fantastiska tal skrivna av vår dåvarande Ordenstrubadur och Skald, Don Emilio alias Emil Personne, inte minst hans Barbaratal från 1935 till 1955!

Under trycket av tiden och krigshändelserna omkring oss fick talen emellanåt en lite annan karaktär än dagens Barbarahyllningar. 1941 års festkväde avslutas så här:

"Låt oss nu glädjas, Bröder, vid pokalen som glimmar, läggen omsorgen av för dess fattiga timmar, njuten av vettig skämtan, ordning och munterhet.

Alla, som kommit härin i "Bricoles" gemensamhet, ända från yngste i vingården nitiskt arbetande broder, till vårt Styrande Råd och handfaste mannen vid rikets roder. Glädes alla i tacksamhet!"

Den handfaste mannen var rikets statsminister Per-Albin Hansson, som var närvarande vid festen och som svarade vackert i fin bricolistisk anda.

1944 års tal fick också en inledning som påminde om de allvarliga tiderna:

"Ja, Moster Barbara hur skall jag börja, Egentligen borde jag gråta och sörja över all dårskap, allt brott i vår värld

Människor jagas från hem och från härd, drivas som boskap, miss-handlas och dödas.

Byar och åkrar förbrännas, förödas, och barnen marteras, innan de födas att åt "Herrefolket" rädd hem ära och - gull och ofta för bara "förintelsens" skull. Men Nemesis kommer omsider."

Talet fortsätter sedan med ytterligare 28 (!) strofer, inte bara med tankar kring läget i världen utan också hyllningar till vår Moster Barbara, C M Bellman, de Styrande och flera andra höge bröder.

Ja, nog kan man vara lite avundsjuk på de bröder som trots pandemier, krig och kriser kunde samlas och njuta av den bricolistiska gemenskapen.

/Lennart Fahlback
StM emeritus,
Ordens Historiker

Bellmans Nummerlotteri

Bilden ovan visar en nummerlott. Bilden nederst till höger byggnaden på Svartmangatan som fortfarande finns kvar i gamla Stan.

Kungliga nummerlotteriet grundades 1771 av Kung Gustav III. Bellman var anställd där från 1776 och under lång tid, som ett sätt för Gustav III att ge honom försörjning eftersom hans skaldekonst m.m. uppskattades mycket av kungen. Enligt boken "Bellman. Biografin" verkade han inte ha slitit alltför hårt på denna arbetsplats...

"Nummerlotteriets dragningar utgjorde under nära sjuttio år ett af Stockholms folknöjen, både för dem som spelade och icke spelade på lotteriet. Hela samhället tänkte på den närmast förestående dragningen, talade och drömde om denna, och när hon slutligen inträffade, hvilket skedde hvar tredje onsdag, ilade man till Slottsbacken för att icke försumma någon del af högtidligheten." [Ur Gamla Stockholm, 1882]

Lotteriet var statskontrollerat och inga konkurrerande lotterier tilläts. Den som ville spela på andra spel fick göra det i hemlighet. Lotteriet inordnades under ett särskilt ämbetsverk och var en stor arbetsplats med som mest 70 anställda. Kung Gustav III tillsatte också poster för att hjälpa skaldar och andra som behövde stöd. Carl Michael Bellman var sekreterare i Kungliga nummerlotteriet från 1776.

Lotteriet var ett så kallat genuesiskt lotteri, vilket innebar att spelarna satsade på nummer mellan 1 och 90. Man satsade på att ett, två, tre eller fyra nummer skulle återfinnas bland de fem dragna och vinsten blev mellan 15 och 64 000 gånger insatsen. Lotterna köptes i Nummerlotteriets hus på Svartmangatan 9 i Gamla Stan eller hos någon av de källarmästare, apotekare och andra som sålde på kommission.

Historiskt nedslag

Första lotteridragningen ägde rum den 20 februari 1773. Dragningarna skedde sedan var tredje onsdag. Till en början hölls de utanför Wrangelska palatset på Riddarholmen och senare på Kungliga slottets yttre borggård. Från och med år 1803 hölls de på Slottsbacken, där det ställdes en tribun prydd med fru Fortunas bild framför Indebetouska huset. Vinnarna drogs så här: "sedan att man flere gånger omwridit hjulet, uttages en lott af en barnhusgosse med förbundne ögon och handske på handen".

Vid varje dragning fick även "fem av allmogens ogifta döttrar i åldern 15 till 24 år" hundra riksdaler till mor-

gongåva (hemgift) vid sitt giftermål. Landshövdingarna föreslog lämpliga flickor till detta.

Det hann bli 1 143 offentliga dragningar innan Kungliga nummerlotteriet lades ned 1841 av moraliska skäl – "på grund af den förderfbringande verkan som lotteriespelet utöfvar i moraliskt hänseende, i synnerhet på den fattigare befolkningen".

Lotteriets fastigheter på Svartmangatan i kvarteret Cepheus i Gamla stan förvaltas numera av Statens fastighetsverk. I dag fungerar byggnaden som kontorslokal och är byggnadsminnesmärkt sedan 1995. Uppgifterna är hämtade bl.a. från "Nättidningen Svensk Historia" och boken "Bellman. Biografin" av Carina Burman.

Broder Stefan Leo

En hedersman har lämnat oss

När jag fick beskedet att Broder Henrik somnat in kände jag en stor sorg och tomhet. Visserligen hade jag haft ganska tät kontakt med honom det senaste året och förstått att kampen mot sjukdomen var svår men beskedet kändes ändå nästan överkligt.

Att skriva minnesord om Henrik är inte lätt, inte för att jag inte minns, utan snarare för att det finns så mycket att minnas. Våra tankar går till hustru Barbro, och barnen Patrik, Magnus och Karin vilka mist en älskad make och far.

Under hela min tid som ämbetsman i PB har Henrik funnits i min närhet. Han recipierade till första graden 1996 och blev snabbt engagerad. Första uppdraget var att börja arbeta på kansliet och år 2000 blev han 1:e Ordenskanslist, ett uppdrag han fortsatt hade till 2008. Han fick också snabbt mer "synliga" uppgifter, som vice Ceremonimästare i Arbetsgraderna 1999 och Ceremonimästare 2001-2002.

Från denna tid minns jag särskilt ett tillfälle, från min tid som Ordförande i Arbetsgraderna. Ordinarie ceremonimästaren ringde samma dag som gradgivningen och meddelade att han var sjuk. Vad gör en Ordförande då? Jag ringde vice CM Henrik Fahl.

Henrik satt hemma och hade inte tillgång till ritualen. Jag lovade att kopiera upp sidorna och ta med texten så skulle vi ses en halvtimme före start. Det blev inte mycket till repetition men vi satte igång, gradgivningen gick bra och vi var ganska nöjda.

Måltidskalaset blev trevligt och sedan skulle kvällen avslutas. När vi kom mot den avslutande delen fick jag tvärs över lokalen en ganska vild och svårtolkad blick från Henrik. Jag märkte att Henrik inte exakt följde den text jag hade. Orsaken: Han saknade de tre sista sidorna i ritualtexten. När jag i

all hast kopierat sidorna hade pappret i kopieringsmaskinen tagit slut efter 40 sidor så de tre sista sidorna fick han aldrig. Denna händelse har vi skrattat år många gånger sedan dess.

Den säger också mycket om Henrik. Han ställde upp när det behövdes och han gjorde det gärna. Han fixade uppgiften även om det kanske inte alltid var så lätt.

Under den tid Henrik verkade inom kansliet genomfördes en mängd förändringar och moderniseringar. Henrik gjorde stora insatser.

Något som jag gärna vill lyfta fram är hans arbete med att utveckla besöksstatistiken. Fram till i början av 2000-talet hade vi en mycket rudimentär uppfattning om vilka bröder som deltog i våra sammankomster. I och med att vi införde förankringen kunde vi få en exakt statistik på hur många och vilka bröder som deltog. Att det sedan visade sig att Henrik var den broder som under den period jag kunde överblicka hade den högsta närvaron av alla bröder var ännu ett tecken på hans engagemang.

När jag lämnade uppdraget som Riddare-Sekreterare 2004 efterträdde Henrik mig på denna post och 2008 blev Henrik Styrande Kansler, en befattning som han innehade till 2013.

Henriks mångåriga arbete centralt i kansliet gjorde honom inte bara till en administrativ klippa. Många bröder kontaktade kansliet med frågor och tankar och ibland bara för att få en trevlig pratstund. Henrik var genom sin vänlighet, omtänksamhet, hjälpsamhet och kunnande som klippt och skuren också för denna roll.

När Henrik lämnade som Styrande Kansler fortsatte han att vara en mycket aktiv bricolist inte bara genom att fortsatt flitigt besöka våra sammankomster. Han åtog sig också att upprätta ett register över alla Sällskapets medlemmar från starten 1878, försett med information om grader, befattningar, medlemskap i talanggrupper m.m. När registret var färdigt kunde vi bara konstatera att var ett fantastiskt arbete Henrik gjort.

Henrik besökte också flitigt våra Systerloger och Moderlogen och hjälpte ofta till med att arrangera resor för ämbetsmän och andra. Fler Malmöbröder kunde på det sättet knyta kontakter hos våra "systrar". Henrik hade genom åren fått ett stort kontaktnät och var en av alla mycket uppskattad broder, vilket inte minst visat sig i alla de mail med kondoleanser vi Styrande Emeriti fått efter Henriks bortgång.

När nu Henrik lämnat oss känner vi en stor sorg och saknad. Men vi känner också stor tacksamhet för att få ha delat så mycket bricolistisk vardag och fest med broder Henrik. Han hann aldrig bli Hederskommendör men han var något mycket mer, under sina 24 år i vårt Sällskap, en verklig hedersman.

/Lennart Fahlback, StM emeritus.

Jämna födelsedagar Våren 2021

JANUARI

01-02: Carl-Magnus Trygg, 50 år
01-08: Erik B D Rothman, 60 år

FEBRUARI

02-01: Carl Havelius, 95 år
02-02: Carl Hedberg, 75 år
02-05: Leif Olsén, 70 år
02-09: Ota Vojacek-Oredsson, 50
02-16: Tore Smith, 75 år

MARS

03-05: Rune Jansson, 75 år
03-09: Anders Semmelweis, 60 år
03-09: Anders Mattsson, 60 år
03-19: Torbjörn Landin, 60 år
03-25: Anders Löfgren, 80 år
03-28: Anders Bergman, 60 år
03-30: Jonas Claes Persson, 50 år

APRIL

04-06: Gert Sköld, 85 år
04-10: Olof H Christerson, 60 år
04-16: Lars Löfberg, 60 år
04-19: Sune Davidsson, 85 år
04-21: Carl-Eric Carlberg, 90 år
04-24: Leif Bengtsson, 80 år

MAY

05-04: Ulf Munther, 60 år
05-04: Rolf Goldberg, 75 år
05-08: Christer Corlin, 80 år
05-14: Krister Holst, 75 år

JUNI

06-03: Peter Jungbeck, 70 år
06-06: Mats Attin, 60 år
06-15: Jörgen Löfstedt, 75 år
06-16: Claes Hedlund, 75 år
06-18: Leif Svalström, 80 år
06-22: Jan Rosberg, 70 år
06-27: Kent Victor, 75 år
06-29: Magnus Eneskär, 60 år
06-29: Bertil Schmidt, 85 år
06-30: Anders Wramnell, 50 år

SÄLLSKAPET
PAR BRICOLES
BELÖNINGAR
BENGT GUSTAF JONSHULT

Ny bok

Är Par Bricole det mest med-
aljproducerande sällskapet som
finns i Sverige? Det påstår i alla
fall Bengt Jonshult i Moderlo-
gen, som sammanställt en bok
om Par Bricoles alla medaljer.

Hur många medaljer har vi
då? Över 400 belöningar främst
då i form av medaljer. Då är
ändå inte alla ämbetsmanna-
tecken, spexmedaljer, medlems-
tecken eller andra tillfällighets-
medaljer medräknade.

Bengt Gustaf Jonshult var
tidigare Ordens Skald. Han är
litteraturvetare, vissångare, guide
och 1700-tals-kännare. Han är
doktorand vid Köpenhamns
universitet och skriver på en
avhandling om Bellmans prosa.

Han har i sin bok "Sällskapet
Par Bricoles belöningar" på ett
initierat och informativt sätt
dokumenterat en stor del av vårt
sällskaps alla belöningar.

Den allra första belöningen
var Jubelkommendörstecknet
från 1832, som fortfarande delas
ut till Broder som varit medlem
i 50 år. Äldsta belöningen är
en jetong, som gavs ut redan
år 1801 till minne av assessorn
i Bergskollegium Carl Jacob
Lundström.

Boken som är på 240 sidor
har tryckts i 750 exemplar och
finns att köpa för 200 kr. Är
du intresserad bör du kontakta
Kansliet, som har 50 exemplar
till försäljning.

In Memoriam

- KMR Sven

Stråhlén född 10
nov 1927. Upptagen
i Malmö PB 1957.
Sven blev Jubelkom-
mendör 2007. Han
avled den 21 dec.

- KMR Börje

Levinsohn, avled den
23 dec. Börje hade
framför allt sitt hjärta
i Theatern där han
medverkade i framtag-
ningen av Sileniope-
ran tillsammans med
Carl Havelius. Han
var också en av de
drivande i Kommit-
tén för Frikadellens
Bevarande.

- RGK Kaj

Ohlsson. Kaj blev
medlem i kören 1989
och tog så sent som i
år emot Uno Jans-
sons minnes-gåva för
omsorg av Par Bricoles
sångkör. Kaj blev 82
år gammal. Han avled
den 27 dec.

- Kobök Sven

Ericsson, född 1942-
03-13 avled den avled
den 5 mars. Han kom
med i sällskapet 1999.

KLANG!

Joh. Persson Glasmästeri AB

Vattenverksvägen 19,
212 21 Malmö
Tel. 040-29 00 95
Fax 040-18 59 17
www.jpg.nu / info@jpg.nu